

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

SAĞLIK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ -
MEVZUAT İŞLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
09/12/2022 18:45 - E-54567092-610-15647
00180388769

Sayı : 54567092-610
Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

7/57727
ar 98

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28/01/2022 tarihli ve E-43452547-120.07-0954408 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili Sayın Levent GÖK tarafından verilen “Covid-19 sebebiyle organ bağışlarında yaşanan düşüşe ilişkin” 7/57727 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Dr. Fahrettin KOCA
Bakan

EKLER:
Ek-1 Önerge Cevabı

Ankara Milletvekili Sayın Levent GÖK tarafından verilen “Covid-19 sebebiyle organ bağışlarında yaşanan düşüşe ilişkin” 7/57727 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır:

Yaklaşık 2 yıldır devam eden Covid-19 salgınının getirdiği koşullar sebebiyle ülkemizde organ nakilleri yüksek oranlarda düşmüştür. Ülkemiz genelindeki nakil operasyon sayısı 2019 yılında 5 bin 600 iken 2020 yılında bu sayı 3 bin 500’e gerilemiştir. Türkiye’de organ naklini bekleyen hasta sayısı 25 binin üzerinde olmakla birlikte organ bağışlarındaki azalmadan en çok kalp ve böbrek hastaları etkilenmektedir. Organ bekleyen hastaların yaklaşık 21 binini böbrek bekleyen hastalar oluşturmakta, bağış sayısı azaldıkça organ bekleyen hasta sayısı artmaktadır. 2019 yılında 84 kalp naklinin yapıldığı ülkemizde pandemi başladıktan sonra 2020 yılında kalp nakilleri yüzde 75 oranında azalarak 21’e düşmüş, 2021 yılında yalnızca 24 kalp nakli gerçekleşmiştir. Salgın kaynaklı artan risklerin organ nakli süreçlerini etkilememesi için gerekli iyileştirmelerin yapılması gerekmekte, organ bağışlayacak ve organ nakli bekleyen yurttaşlarımızın endişelerini giderecek çalışmaların hayata geçirilmesi beklenmektedir.

Bu bilgiler ışığında:

Soru 1- Covid-19 Salgını sebebiyle artan sağlık risklerinin nakil süreçlerini olumsuz etkilemesinin önüne neden geçilememiştir?

Soru 2- Covid-19 salgını sebebiyle artan sağlık risklerine bağlı olarak organ bağışı ve organ nakli ameliyatlarından çeken yurttaşlarımızın endişelerinin giderilmesi amacıyla hangi çalışmalar yürütülmektedir?

Soru 3- 2022 yılı Ocak ayı itibarıyla ülkemizde organ nakli bekleyen yurttaşlarımızın sayısını açıklar mısınız?

Soru 4- 2020 ve 2021 yılında organ nakli için bekleyen kaç yurttaşımız hayatını kaybetmiştir?

Soru 5- 2018, 2019, 2020 ve 2021 yıllarında kadavradan yapılan organ nakillerinin sayısını açıklar mısınız?

Cevaplar- COVID-19 salgını kapsamında ülkemizde ilk vakanın tespit edilmesi akabinde Bakanlığımız 17/03/2020 tarihli yazı ile acil olmayan elektif cerrahi işlemlerin ileri bir tarihe kadar ertelenmesini bütün sağlık kurum ve kuruluşlarına bildirmiştir. Ancak organ nakilleri bütün risklerin izole edilmesi suretiyle devam ettirilmiş ve organ nakillerinde ortaya çıkması muhtemel risklerin önüne geçilmesi amacıyla yapılacaklar hakkında 20/03/2020 tarihli yazımızla saha bilgilendirilmiştir.

Pandemi koşullarına yönelik sağlık kurum ve kuruluşlarının almış olduğu tedbirlerin kurumsallaşması ve salgının sağlık tesislerimizde yol açtığı kapasite yükünün absorbe edilmesi sonucunda alınan tedbirler revize edilmiştir. Akabinde Sağlık Kurumlarında Çalışma Rehberi ve Enfeksiyon Kontrol Önlemleri Rehberi’nde güncellemeler yapılmış ve canlı vericili nakiller ile kadaverik nakillerde uygulanacak tedbirler ayrıntılı olarak ilan edilerek nakil işlemlerine devam edilmiştir.

Bakanlığımız hastalarımızın salgın koşullarından etkilenmemesi amacıyla nakil öncesi ve sonrası bütün süreçlerde ileri düzey tedbirlerin alınması için bütün kurum ve kuruluşlara gerekli talimatları verilmiş olup hasta ve verici adaylarımızın enfeksiyon izolasyonu sağlanmıştır. Ayrıca sürecin her adımında takiplerimiz ve tedbirlerimiz devam etmektedir.

Kadavradan bağışlanan organların hastalarımıza nakledilmesi sürecinde ise verici ve alıcı seçimlerinde uygulanan protokoller sayesinde hastalarımız salgın riskinden izole edilmiş ve nakil olan hastalarımızda, donör kaynaklı(canlı/kadaverik) bulaş vakası rapor edilmemiştir.

Ülkemizde Aralık 2022 itibarıyla organ bekleme listesinde yer alan toplam hasta sayımız 27.991’dir. 2019 yılı ile Aralık 2022 arasında toplamda 19.432 hastamıza organ nakli işlemi uygulanmıştır. 2020 yılında 3.441 canlı, 411 kadavra olmak üzere toplam 3.852 nakil yapılmıştır.

Göstermiş olduğunuz ilgiden dolayı teşekkür ederim.